

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R
กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

A Comparison of the Reading Comprehension Results of Mathayomsuksa 3
students SuraoSaiKongDin School during Cooperative Learning
Management using SQ4R Technique with Normal Learning Management

จารุกัญญา สาระมิตร¹ และ เต๋นดาว ชลวิทย์²
Jarukan Saramite¹, Dendow Chollawit²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 64 คน ได้มาจากกรสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่ t - test แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t - test Independent Sample) และค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test Dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

---

¹จารุกัญญา สาระมิตร นักศึกษาปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ (corresponding author) E-mail : Jarukan.3598@gmail.com

²เต๋นดาว ชลวิทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ; การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R ; การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

Abstract

The purpose of this research was (1) to compare the reading comprehension achievement of Mathayomsuksa 3 students between the cooperative learning management using SQ4R technique and normal learning management (2) to compare the results. Read comprehension of Mathayomsuksa 3 students before and after cooperative learning management using SQ4R (3) technique to compare reading comprehension achievement of Mathayomsuksa 3 students before and after normal learning management.

The sample group used in this research was Mathayom Suksa 3 students at Surao Sai Kong Din School, Semester 2, Academic Year 2020, totaling 64 students. A total of 64 students were obtained from a simple random sampling.

The research instruments included A collaborative learning management plan using the SQ4R technique, a normal learning management plan, and a reading comprehension achievement test. The statistics were used to analyze the data using mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD), and t-test with two independent sample groups (t-test Independent Sample) and t-test. Non-independent samples (t - test Dependent Sample)

The results showed that 1) the reading comprehension achievement of Mathayomsuksa 3 students who managed cooperative learning using SQ4R technique was higher than normal learning management. 2) Reading comprehension achievement of Mathayomsuksa 3 students in cooperative learning using techniques.

SQ4R after school is higher than before. Statistically significant at the .05 level 3) The reading comprehension achievement of Mathayomsuksa 3 students who undertook normal learning after learning was significantly higher than before studying at the .05 level.

Keywords : Achievement, Reading Comprehension; Collaborative Learning Management using the SQ4R Technique; Normal Learning Management

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากขึ้น การศึกษาต้องปรับกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน การประกอบอาชีพ หรือการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในประเทศให้มีความก้าวหน้ามาก การอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญ และมีความจำเป็นในการรับข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

อัจฉรา ประดิษฐ์ (2550: 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นรากฐานของการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ย่อมมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ และตัวผู้อ่านเองก็จะเกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศิลธรรม และเชาวน์ปัญญาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ในสังคมปัจจุบันผู้คนประสบกับความเครียดสูง ด้วยสถานะเศรษฐกิจ หน้าที่การงาน ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ การอ่านเป็นอีกทางเลือกที่จะช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลายจากความเครียดเหล่านั้นได้ และอาจจะทำให้ผู้อ่านค้นพบแนวคิด ข้อคิด และนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวัน

การอ่านจับใจความถือว่าเป็นทักษะการอ่านพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านในระดับต่อ ๆ ไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถจับใจความได้ ก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2545: 29-35) กล่าวไว้ว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่า เรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรมีความสำคัญตรงไหน และความหมายว่าอย่างไร จะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่อ่าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 2) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

นักเรียนส่วนมากประสบปัญหาเนื่องจากการอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปหรือจับใจความสำคัญได้ ดังที่ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป ถ้านักเรียนจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็ไม่สามารถอ่านเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์ได้

จากประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ คือ อ่านแล้วไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง ตอบคำถาม และสรุปแนวคิดสำคัญของเรื่องไม่ได้ สภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ความสามารถทางการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความของนักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ เพราะเมื่ออ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ ก็ไม่สามารถพิจารณาแยกแยะสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี คิดประยุกต์หรือจินตนาการ สร้างสรรค์งาน หรือเรื่องราวต่าง ๆ ได้ เพราะการอ่านเป็นกระบวนการรับสารที่ต้องใช้อยู่เป็นประจำ ดังนั้นทักษะการอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้เกิด ความงอกงามทางสติปัญญา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ท. 1.1 โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดินใต้วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละปี พบว่าคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนต่ำอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ควรได้รับการปรับปรุง

จากสภาพปัญหาและการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้วิจัย มีความเห็นว่า การอ่านของนักเรียนเป็นสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน โดยการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน ไตร่ตรองสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผล สามารถแยกแยะจากสิ่งที่อ่านตลอดจนความเข้าใจในข้อคิดและหลักการนำไปใช้ได้

ผู้วิจัยสนใจศึกษาค้นคว้าและหาวิธีแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาการอ่าน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนไว้หลากหลาย เช่น การสอนอ่านให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์การสอนอ่านโดยใช้วงกลมช่วยเรียงลำดับเหตุการณ์ การสอนอ่านโดยใช้คำถามพัฒนาแนวคิด การสอนอ่านโดยใช้วิธีเล่าข่าว นำเสนอบทความ และอ่านเรื่องสั้น การสอนอ่านโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา การสอนอ่านโดยใช้การ์ตูน การสอนอ่านโดยใช้เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อ การสอนอ่านโดยใช้เทคนิคเล่นปนเรียน และอีกวิธีหนึ่งคือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีสอนการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ลักษณะการสอนจะเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง

วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่ โรบินสัน (Robinson, 1961: 29-30, อ้างถึงใน อรรถกฤมิ ทรายกิจจรกุล, 2542: 30-32) ได้เสนอไว้ ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk, 1984 อ้างถึงใน อรรถกฤมิ, 2542) ได้เสนอแนะวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขึ้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) สำหรับ สุนทร สินธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า SQ4R เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องที่อ่าน และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยมีขั้นตอนของวิธีการอ่านแบบ SQ4R เริ่มจากให้ผู้อ่านสำรวจ (S: Survey) แล้วตั้งคำถาม (Q: Question) เพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดหมาย ขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้อ่าน อ่านข้อความ (R ตัวที่ 1: Record) ซ้ำอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ แล้วให้จดบันทึก (R ตัวที่ 2: Record) ข้อมูลต่าง ๆ มุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น ขั้นตอนต่อมา (R ตัวที่ 3: Recite) ให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของ (R ตัวที่ 4: Reflect) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจัยบทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ได้พัฒนาวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R นี้ขึ้น โดยทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนดีขึ้นกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เช่น กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้น

ข้อมูลข้างต้นพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้น และแก้ปัญหการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำวิจัย การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดิน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

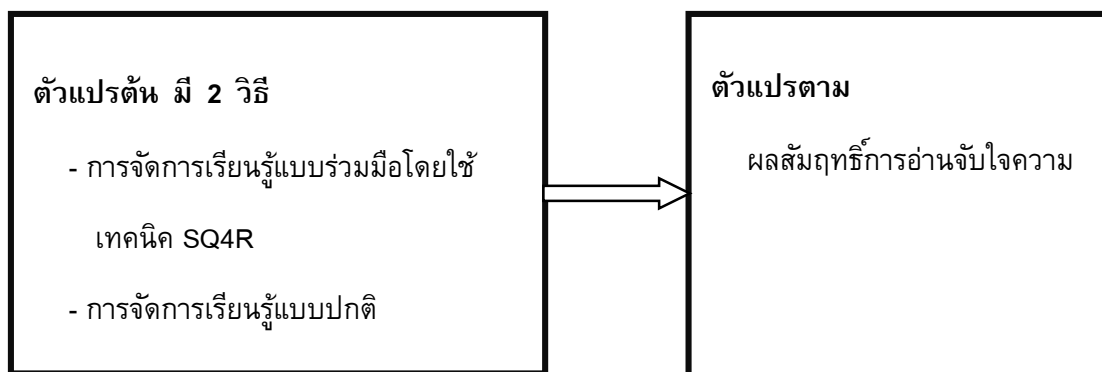
1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยของนางสาวกานต์ธิดา แก้วกาม เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ดังนั้นจึงกำหนดสมมติฐานงานวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดิน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 160 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่า ทวาย กองดินภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 64 คน ซึ่งได้มาจากการนำ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA พบว่า ทั้งหมด 5 ห้องเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน จากนั้นสุ่มห้องเรียน ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R และการจัดการเรียนรู้แบบปกติโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) พบว่า ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 32 คน เป็นกลุ่มทดลองที่จัดการ เรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 32 คน เป็นควบคุมที่จัดการ เรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (independent variables) คือ

- การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R
- การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ

- ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาที่ใช้สอน เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐานท. 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาการ ดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และพิจารณาตัวชี้วัดในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 3 ระบุใจความ สำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน สื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านจับ ใจความ ได้แก่ ข่าว บทความ สารคดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการอ่านจับใจความเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามวิธีสอนแบบ SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง แล้ว นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้น นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดู

ความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมาก ทุกประเด็น ดังนี้

แผนที่ 1 การอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมาก ทุกประเด็น

แผนที่ 2 การอ่านจับใจความบทความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมาก ทุกประเด็น

แผนที่ 3 การอ่านจับใจความข่าว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมาก ทุกประเด็น

แผนที่ 4 การอ่านจับใจความสารคดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมาก ทุกประเด็น

แล้วนำแผนปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเรียบร้อยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนสุเหร่ามรายกองดิน

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ศึกษาตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการอ่านจับใจความเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีสอนแบบปกติเรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง แล้วนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดูความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมาก ทุกประเด็น ดังนี้

แผนที่ 1 การอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมากทุกประเด็น

แผนที่ 2 การอ่านจับใจความบทความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมากทุกประเด็น

แผนที่ 3 การอ่านจับใจความข่าว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมากทุกประเด็น

แผนที่ 4 การอ่านจับใจความสารคดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

อยู่ในเกณฑ์การประเมิน เหมาะสมมากที่สุด ทุกประเด็น

แล้วนำแผนปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเรียบร้อยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสุเหร่ามรายกองดิน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ โดยวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญให้ตรงกับเนื้อหาที่เรียน แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้าน การสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.28 – 0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 -1.00 จากนั้นคัดเลือกข้อที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมไปใช้จริง จำนวน 30 ข้อ และนำไปทดลองอีกครั้งและนำไปหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.96

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

2. ดำเนินการศึกษาโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เรียนกับหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาสัปดาห์ละ 8 คาบ คาบละ 50 นาที รวมเวลา 16 คาบ นักเรียนแต่ละคนได้เรียนรู้เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้

- แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R กับกลุ่มทดลอง จำนวน 4 แผน
แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

- แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กับกลุ่มควบคุม จำนวน 4 แผน
แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

3. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียน (Post - test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความชุดเดิม แต่ผู้วิจัยนำมาสลับข้อ จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติโดยใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t – test independent)

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test dependent)

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test dependent)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ” มีรายละเอียดดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ปรากฏผลดังนี้

การทดสอบ	n	($\bar{x}$)	(S.D.)	t	sig
วิธีการสอนแบบ SQ4R	32	21.31	3.62	3.902	.000*
วิธีการสอนแบบปกติ	32	18.00	3.15		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งค่าเฉลี่ยของวิธีสอนแบบ SQ4R คือ 21.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 3.62 และค่าเฉลี่ยของวิธีสอนแบบปกติ คือ 18.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 3.15 หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มทดลอง	N	($\bar{x}$)	(S.D.)	t	sig
ก่อนเรียน	32	15.25	2.80	17.156	.000*
หลังเรียน	32	21.31	3.62		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของวิธีสอนแบบ SQ4R คือ 15.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 2.80 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของวิธีสอนแบบ SQ4R คือ 21.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 3.62 หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มควบคุม	n	($\bar{x}$)	(S.D.)	t	sig
ก่อนเรียน	32	14.50	2.81	12.482	.000*
หลังเรียน	32	18.00	3.15		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของวิธีสอนแบบปกติ คือ 14.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 2.81 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของวิธีสอนแบบปกติ คือ 18.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 3.15 หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก วิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นวิธีสอนอ่านเพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามตามคำถามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับที่ สุนทร สนิธพานนท์และคณะ (2554, หน้า 224) ได้นำเสนอวิธีสอนแบบ SQ4R ว่าเป็นวิธีสอนอ่านที่สามารถ ช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่น่าสนใจจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดีและทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติและผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R ความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R อยู่ในระดับระดับดีมากทุกด้าน

2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรัตน์ สุธาวา (2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่าง การจัดการเรียนรู้ แบบ KWL Plus และการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ kwl Plus และแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80 ต่อ 80 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ kwl Plus และการจัดการเรียนรู้

แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ kwl Plus และการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน อีกทั้งพิบูลย์ ตัญญบุตร (2557 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมพึงพอใจมากที่สุด

ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก วิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R เนื่องจากวิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นวิธีสอนที่เน้นการสอนอ่านที่แตกต่างจากวิธีที่เคยสอนแบบปกติ คือมีขั้นตอนเป็นระบบสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย อีกทั้งยังช่วยให้การอ่านของนักเรียนมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้นักเรียนเข้าใจแนวคิด และการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว วิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R จึงเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียน ได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติตลอดเวลา นักเรียนจึงมีอิสระในการคิด ครูคอยให้คำแนะนำกำกับดูแล โดยมีขั้นตอนในการสอนอ่านที่เป็นระบบ ดังนี้ 1) Survey (S) อ่านคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญและเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน 2) Question (Q) การตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้อ่านจดจ่ออยู่กับเรื่องที่อ่านซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดมุ่งหมายและเรื่องราวได้เร็วขึ้น ที่สำคัญคำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน 3) Read (R) อ่านเรื่องราวในแต่ละตอนช้าอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ถ้าหากนึกคำถามได้อีกก็จดบันทึกไว้ แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ 4) Record (R) ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญ เขียนอย่างย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้อ่าน 5) Recite (R) ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษา ของตนเอง หากยังไม่แน่ใจในประเด็นใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ 6) Reflect (R) ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ซึ่งผู้เรียนอาจจะเชื่อมโยงความคิดเดิมกับเรื่องที่อ่านไปพร้อมกันเพื่อเป็นแนวทางในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

3. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนมีการวางแผนโดยกำหนดลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ประกอบไปด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป และมีสื่อการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุความมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ครูดูแลเอาใจใส่ในการสอนแต่ละขั้นตอน คอยให้คำแนะนำ ทำให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การทำกิจกรรมกลุ่มครูผู้สอนต้องคอยสังเกต และให้คำแนะนำนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
2. กิจกรรมกลุ่มอาจจัดให้มีการหมุนเวียน สลับสับเปลี่ยนหน้าที่กัน เพื่อให้นักเรียนได้ทำหน้าที่ที่หลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกคิด กล้าคิด กล้าปฏิบัติ กล้าแสดงออก จนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R ไปใช้เรื่องการอ่านจับใจความในระดับชั้นอื่น ๆ เพราะการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็นที่นักเรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาในทุกระดับชั้น
2. ควรนำวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R ไปส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ และช่วยให้นักเรียนพัฒนากระบวนการอ่านอย่างต่อเนื่อง
3. ควรมีการวิจัย การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค SQ4R กับวิธีสอนรูปแบบอื่นเพราะเปรียบเทียบผลวิจัยว่าแตกต่างหรือไม่แตกต่างกับผลการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กำชัย ทองหล่อ. (2537). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2547). **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: อารักษ์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.
- ชูศรี สนิทประชากร. “ การเรียนรู้โดยการร่วมมือ. ” วารสารจันทร์เกษมสาร 2 , 4 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2534) : 48 – 49.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). **พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นภดล จันทร์เพ็ญ. (2531). **การใช้ภาษา**. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน.
- บันลือ พฤษะวัน. (2521). **วรรณกรรมกับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, 2541.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2524). **วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พิบูลย์ ตัญญาบุตร. (2557). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พรรณรัตน์ เก้าธรรมสาร. “ การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน.” สารพัฒนาหลักสูตร 7 , 10 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2533) : 35-37.
- เมทินี รัชฎาภิรักษ์ และวิเศษ ชาญประโคน. (2546). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: ทริปป็ลเอดดูเคชั่น.
- รัตนกันท์ เลิศคำฟู. (2547). “การใช้วิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- วรรัตน์ สุธาวา. (2556). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ความสามารถในการคิดและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ kwl Plus และการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณิ โสมประยูร. (2544). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2547). **การอ่านทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2542). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). **การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์
- สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ. (2554). **วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน จำกัด 9119 เทคนิคพรีนติ้ง.
- สุนทร อุตมหาราช. (2547). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). **หลักและวิธีการสอนอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด , 2540.

อรรณวุฒิ ตราภิจรกุล. (2542). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS กับวิธีสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อัจฉรา ประดิษฐ์. (2552). ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (1). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.